

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และนำมาใช้อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในการศึกษานั้นได้ให้ความสำคัญต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้นในรูปแบบต่างๆ คอมพิวเตอร์จึงถือเป็นเทคโนโลยีที่มีความสำคัญ ดังที่สมเด็จพระเทพพระรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ได้แสดงปาฐกถาด้านการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการใช้คอมพิวเตอร์ ว่า “ ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศหรือ Information Technology หรือ IT ก้าวหน้าไปมาก คอมพิวเตอร์กลายเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการใช้ประมวลผลข้อมูลในทุกๆ ด้านทุกสาขาวิชา ชีวิตของผู้คนต้องเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์มากขึ้น คงจะหาได้ยากแล้วว่าทำอะไรแล้วไม่ใช้คอมพิวเตอร์ การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์จึงมีประโยชน์ ผู้ที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้หรือมีความรู้ทางคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะ เป็นสาขาวิชาซีพีไอจะได้เปรียบกว่าคนอื่น หางานทำได้ง่ายขึ้น “ (รัตนพินิจ นิตติการศึกษ, 2546)

การใช้คอมพิวเตอร์จะเข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตความเป็นอยู่และในการทำงาน เพื่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นการศึกษาจึงให้ความสำคัญในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้จัดการเรียนการสอน ดังที่ ประเวศ วะสี (2541) กล่าวว่า ระบบการศึกษาต้องมีการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนการสอนแบบเดิมๆ เป็นการสอนรูปแบบใหม่เป็นการปรับกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการสอนและหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยการจัดการเรียนให้เหมาะสม จากกระแสความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้มีสนับสนุนจากทางภาครัฐอย่างต่อเนื่องดังจะเห็นได้จาก การกำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 9

มาตราที่ 63 รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตราที่ 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งพัฒนา

ขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตราที่ 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

มาตราที่ 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตราที่ 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตราที่ 68 ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อการพัฒนาคนและสังคมหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตราที่ 69 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

นอกจากนี้ในส่วนของ แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ของกรมสามัญศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามกลยุทธ์แผนงานที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีประเด็นสำคัญในรายละเอียดเกี่ยวกับการจัด สร้าง จัดหา และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. จัดทำแผนแม่บทและมาตรฐานการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
2. ส่งเสริมให้มีการจัดหา ผลิต พัฒนา เผยแพร่ และใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้
3. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี
4. ส่งเสริมความร่วมมือในการใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา

และหน่วยงาน

National Electronics and Computer Technology Center (2003) ได้กล่าวถึงแผนยุทธศาสตร์ในการสนับสนุนการพัฒนาสติปัญญาและการแข่งขันในอนาคตของการใช้เทคโนโลยีใน Information and Communication Technology (ICT) Master Plan (2002-2006) ดังนี้

1. จำนวนของพลังความสามารถในการเข้าถึง ICT
2. จำนวนของพลังความสามารถและการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
3. จำนวนของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับในเรื่องของความสามารถในการใช้ ICT
4. สัดส่วนของคอมพิวเตอร์ทุกระดับต่อจำนวนนักเรียนในทุกระดับการศึกษา
5. หลักสูตรการศึกษาคอมพิวเตอร์ ในการสอนในทุกระดับการศึกษา
6. จำนวนประชากรในการให้ความสนใจในการฝึกหัดความเป็นมืออาชีพทาง ICT
7. จำนวนประชากรในการเข้าฝึกหัดทาง ICT ในสถาบันต่างๆ
8. จำนวนของการสื่อสารที่ปรับใช้กับ ICT ในทุกพื้นที่
9. จำนวนของเว็บไซต์ต่างๆ ในประเทศไทย

ภาครัฐได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างมากในทุกด้านทั้งนี้ก็เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมนั่นเอง และให้มีความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในเรื่องการเรียนรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับ วิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ (กรมวิชาการ, 2545)

จากความสำคัญของการจัดการศึกษาในการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนนั้น สำหรับประเทศไทยเริ่มมีการนำเอาคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในระดับโรงเรียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เนื่องจากมีเหตุผลความต้องการดังนี้ (นงนุช วรรณหะ, 2534)

1. เหตุผลทางสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะสังคมในปัจจุบัน เยาวชนควรได้รับการเตรียมพร้อมอย่างพร้อมเพียงในฐานะประชาชนของสังคมที่จะต้องเผชิญกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ๆ ในอนาคต
2. เหตุผลทางด้านอาชีพ เยาวชนควรได้รับการเตรียมความรู้อย่างเพียงพอ ต่อการประกอบอาชีพในสังคมเทคโนโลยี

3. เหตุผลทางด้านวิธีสอน คอมพิวเตอร์นับเป็นอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนการสอน ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมหรือปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ดี การใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนนั้น

ทั้งนี้คอมพิวเตอร์ยังเป็นเครื่องมือทางเทคโนโลยีชนิดหนึ่งที่ใช้ได้กับเด็กทุกวัย เป็นสื่อที่สามารถสนับสนุนและกระตุ้นให้เด็กได้ค้นพบและลงมือทำด้วยตนเอง เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ และเตรียมความพร้อมในการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเด็กในอนาคต (กัญญาณัฐ ผลิตพันธุ์, 2540) ดังนั้นจัดการเรียนการสอนในการการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีควรเริ่มในระดับประถมศึกษา ดังที่ Ronald (2539) กล่าวว่า เทคโนโลยีประกอบด้วยพื้นฐานกว้างๆ ภายใต้วัฒนธรรมแขนงต่างๆ เป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กได้รับความรู้เพื่อรักษาวัฒนธรรมให้อยู่รอด และเนื่องจากวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับเทคโนโลยี ดังนั้นโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งมีหน้าที่เตรียมเด็กให้มีความเข้าใจ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในวัฒนธรรมตัวเองอย่างมีความสุข จำเป็นต้องจัดเนื้อหาความรู้ด้านพื้นฐานเทคโนโลยีไว้ด้วย สอดคล้องกับ ยีน ภูววรรณ (2546) ที่กล่าวถึงการนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้กับเด็กและเยาวชนของชาติต้องคำนึงถึงสภาพความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ การสอนคอมพิวเตอร์ในระดับประถมศึกษานี้ เป็นเรื่องของความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความท้าทายในการค้นหาความจริงเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะไปศึกษาในโอกาสต่อไป การสอนในวัยนี้จะต้องเน้นสร้างความพึงพอใจที่เป็นสิ่งง่ายๆ ที่แฝงด้วยหลักการและวิธีการคิดเพื่อเสริมสร้างสติปัญญา

กระแสความสนใจและการพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนนั้นได้เข้าถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งการส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงามทางสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ ดังนั้นกิจกรรมศิลปะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนโดยตรงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ตลอดจนการนำไปพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมั่นในตัวเอง และแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ พัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ การเห็นภาพรวม การสังเกตรายละเอียด สามารถค้นพบศักยภาพในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพได้ ด้วยการมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2544) คอมพิวเตอร์จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนศิลปะได้ ทั้งนี้เพราะพื้นฐานศิลปะอยู่ที่จินตนาการของมนุษย์ นอกจากนี้ กิดานันท์ มลิทอง (2548) สนับสนุนว่าหลักสูตรศิลปศึกษาในปัจจุบันจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมวิธีการเรียนการสอนโดยการใช้ดินสอสีและกระดาษแบบดั้งเดิมมาเป็นการใช้ไอซีทีและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อผลิตภาพผลงานในรูปแบบดิจิทัล

ทึลสำหรับใช้งานในลักษณะต่างๆ ได้ นับตั้งแต่ภาพวาด 3 มิติ ลายเส้น การตกแต่งภาพถ่าย รวมถึงภาพกราฟิกเคลื่อนไหว เพื่อสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนและงานด้านต่างๆ ทั้งในสิ่งพิมพ์ เหล่านี้เป็นต้นและClement (1995) (อ้างถึงใน ปุณณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์, 2545) สนับสนุนว่าการใช้คอมพิวเตอร์ในเด็กประถมศึกษาได้จำกัดพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ในเด็ก ในทางตรงข้ามเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สามารถสนับสนุนทั้งในด้านการฝึกทักษะและการสร้างสรรค์

นอกจากนี้ในเรื่องการพัฒนากระบวนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของโลกทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้จะปรากฏในรูปของซอฟต์แวร์ การศึกษาทางศิลปะแล้วยังรวมถึงเว็ลด์ไวด์เว็บ ซึ่งเป็นเครือข่ายฐานข้อมูลขนาดใหญ่ในอินเทอร์เน็ต โดยให้บริการข้อมูลที่หลากหลายรวมทั้งเปิดบริการแก่ผู้ใช้เข้าไปสร้างสรรค์งานศิลปะได้อย่างสนุกสนานทำให้เป็นทางเลือกสำหรับครูและผู้ปกครองที่หวังให้เด็กนักเรียนของตนได้ทดลองกับเทคโนโลยีและวิธีการใหม่ๆ อันนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาได้อย่างดี นอกจากนี้ จลอง บุญญานันต์ (2547) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสาระการเรียนรู้ศิลปะ นั้นนักเรียนก็อาจใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นสถานที่การทำงานศิลปะ สถานที่การแสดง โรงละคร เพื่อหาข้อมูลแสดงความคิดเห็นในด้านศิลปะ และ Lindeman (1997) ยังกล่าวถึงการเรียนการสอนผ่านคอมพิวเตอร์ การเรียนรู้ด้านข้อมูลทางศิลปะที่มีมากมายตามพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ทั่วโลกนั้นจะทำได้ อย่างไรก็ตามไม่ใช้การสื่อสารแบบออนไลน์ (commercial online services) ผ่านการคลิกเมาส์เรียกว่าเป็นการค้นหาข้อมูลแบบใหม่ อย่างไม่มีสิ้นสุดตามจินตนาการของผู้เรียน การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ที่เสนอผ่านเว็บไซต์ต่างๆ นอกจากนี้จะได้ความรู้ที่ต้องการหาแล้วเชื่อมต่อโดยลิงค์ต่อไปยังเว็บไซต์เรื่องราวที่กว้างขวางเกี่ยวเนื่องต่อไปด้วย นอกจากนี้ยังกล่าวถึง การใช้สื่อการสอนศิลปะอีกรูปแบบหนึ่งที่เรียก Interactive multimedia programs ที่พัฒนามาเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์ ซีดีรอม และวีดีโอ ภายในจะประกอบไปด้วยการรวมเอาความหลากหลายของการผสมทั้ง รูปภาพ ตัวอักษร เพลง และเสียงบรรยายต่างๆ ซึ่งเราสามารถจะพบสื่อประเภทนี้ได้ ตามพิพิธภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเสนอข้อมูล ประวัติ และรายละเอียดที่มีภายในพิพิธภัณฑ์เหล่านั้น ซึ่งมีคุณค่าต่อทั้งครูและนักเรียน นับได้ว่าคอมพิวเตอร์มีความสำคัญในการพัฒนาระบบการเรียนการสอนศิลปะมากขึ้นในทุกด้าน

สันติ คุณประเสริฐ (2541) กล่าวว่า เทคโนโลยีมีผลกระทบต่อพัฒนาการเรียนการสอนศิลปะศึกษาทั่วทั้งระบบคือ ในการพัฒนาการเรียนการสอนศิลปะศึกษาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่สามารถเลือกพัฒนาเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง แต่ทุกส่วนมีความสำคัญเท่าเทียมกันหมดไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร, วัตถุประสงค์, กิจกรรม, วิธีการสอน, สื่ออุปกรณ์และการประเมินผล ดังนั้นครูผู้สอนศิลปะศึกษาซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

และผสมผสานเกี่ยวพันกับการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หลักสูตรเนื้อหาความรู้ทางศิลปศึกษาที่มีปรากฏอยู่แล้วบวกกับประสบการณ์ทางการสอนเป็นรากฐานที่ดีให้ครูได้สืบค้นว่า ความรู้ ทักษะ และเจตคติใหม่และสำคัญมีอะไรบ้าง องค์ความรู้ประเภทใดที่ควรได้รับการพัฒนาและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง องค์ความรู้ประเภทใดที่ผู้เรียนให้ความสนใจและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริงอีกทั้งสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมประเพณีและการเมือง ในหน้าที่ของครูศิลปศึกษาที่จะต้องปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนขึ้นใหม่ โดยไม่ให้ซ้ำซ้อนหรือทำลายสิ่งที่คุณค่าทางการศึกษาที่เคยปฏิบัติมาในอดีต อีกทั้งศึกษาวิเคราะห์การใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหรือสื่อกลาง ในการเสริมสร้างพัฒนาการทางการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและได้รับความสำเร็จในระดับสูง เช่น เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ซึ่งเปรียบเทียบเสมือนอุปกรณ์เครื่องมือทางการศึกษาที่การศิลปศึกษาให้การยอมรับ ซึ่งครูศิลปศึกษาสามารถศึกษา วิเคราะห์และเลือกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน และ Callaway และ Kear (2000) กล่าวสรุปว่า ในทุกวันนี้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการเรียนระดับประถมศึกษาที่ครูส่วนหนึ่งเริ่มคุ้นเคย และใช้งานได้อย่างชำนาญ เด็กๆ เห็นความเกี่ยวข้องและความเป็นไปได้อย่างชัดเจนว่ามีสิ่งก่อกวนเพียงเล็กน้อยในการผูกมัดกับเทคนิคหรือข้อจำกัด ครูสามารถจัดจุดประสงค์ว่าจะสร้างหลักการในการศึกษาระดับประถมศึกษา การประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเด็กและเทคโนโลยี และเปรียบเทียบการใช้เป็นแนวทางใหม่ในการทำงานสามารถให้ความรู้ขอบเขตของหลักสูตรศิลปะและการออกแบบ จึงเป็นสิ่งที่คุ้มค่าควรแก่การพิจารณาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะต่อไป

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้เราทราบถึงกระแสความเปลี่ยนแปลงของการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ พบว่ามีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการเรียนการสอนหลากหลายด้านมากขึ้น ดังที่ มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ (2545) กล่าวว่า บทความ รายงาน และผลงานวิจัยถึงสื่อการเรียนการสอนใหม่ คือ คอมพิวเตอร์ เป็นจำนวนมาก จนสามารถกล่าวได้ว่า เป็นทศวรรษแห่งสื่อเทคโนโลยีระดับสูงที่เดียวแต่ในจัดการศึกษาในปัจจุบันมักตามไม่ทันความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (อนุช อภาภิรม, 2543) และครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวนมากที่ไม่ใช้หรือใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารน้อยมาก (Hakkarainen, 2001) และเป็นเรื่องที่น่าเสียดายที่ได้ว่าจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นของการใช้งานคอมพิวเตอร์หรือระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอนที่เพิ่มมากขึ้น แต่ยังมีผู้สอนจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการจัดการเรียนการสอนในองค์ประกอบการสอนต่างๆ และไม่เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพสำหรับผู้เรียน นอกจากนี้ วินัย ไสมติ (2544) ยังได้กล่าวถึงสภาพ

สภาพการสอนศิลปะในปัจจุบัน โดยเฉพาะในระบบโรงเรียนยังมีอุปสรรค และปัญหาอยู่มาก โดยเฉพาะการเรียนการสอนที่ไม่เชื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ โดยเฉพาะปัญหาในเรื่องแหล่งค้นคว้าทางศิลปะมีน้อย ไม่สะดวกต่อการค้นคว้า และการนำเสนอข้อมูลทางศิลปะ ทั้งนี้เนื่องจากการขาดการสนับสนุนการใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ มาใช้ในการเรียนการสอน

นอกจากนี้ งานวิจัยของ อังรงค์ดี อังรงค์ฤทธิ์(2540) ที่กล่าวว่า ใน 10 ปีข้างหน้า ศาสตร์ทางด้านศิลปศึกษาคงไม่สามารถดำรงอยู่ในสภาพเดิมท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการขั้นสูง และการวางแผนการจัดการศึกษาไว้ล่วงหน้าเป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมความพร้อมประชากรของชาติ เพื่อรับมือกับรูปแบบใหม่ของการศึกษาในอนาคต โดยเฉพาะองค์ประกอบการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ที่มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่จะต้องพัฒนาตามยุคสมัย และความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีปัจจุบัน

ดังนั้นจากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษาถึงการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่ององค์ประกอบการเรียนการสอน จากกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้แก่ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ และผู้เชี่ยวชาญการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ และคอมพิวเตอร์ โดยจะนำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน จากนักการศึกษาไทย และต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นในการสร้างเครื่องมือการวิจัย และผู้วิจัยทำการประมวลองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ,สาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ และองค์ประกอบการเรียนการสอน 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านเนื้อหาวิชา 3. ด้านวิธีการสอน 4. ด้านสื่อการสอน 5. ด้านการวัดและประเมิน รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งจะเป็นประโยชน์ที่จะใช้การศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์โดยใช้คอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะด้านทัศนศิลป์ โดยใช้คอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ โดยมีได้ผ่านข้อจำกัดจากการสนับสนุนจากโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญการเรียนการสอนด้านทัศนศิลป์ และด้านคอมพิวเตอร์ โดยมีได้ผ่านข้อจำกัดจากการสนับสนุนจากโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร

คำจำกัดความในการวิจัย

1. องค์ประกอบการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานการสอนของครูที่ต้องปฏิบัติ โดยใช้แนวคิดการจัดองค์ประกอบการเรียนการสอน 5 ด้าน ดังนี้
 - 1.1 ด้านวัตถุประสงค์
 - 1.2 ด้านเนื้อหา
 - 1.3 ด้านวิธีการดำเนินการสอน
 - 1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 1.5 ด้านการวัดและประเมินผล
2. การใช้คอมพิวเตอร์ หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ โดยใช้คอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้ครูและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ในวงการศึกษา ตระหนักในความสำคัญ